

Komentarz Banku do dokumentu „Dobre praktyki w spółkach publicznych 2005”

	ZASADA	TAK/ NIE/ CZĘŚCIO WO	KOMENTARZ PKO BP SA
ZASADY OGÓLNE			
I.	<p><u>Cel spółki</u></p> <p>Podstawowym celem działania władz spółki jest realizacja interesu spółki, rozumianego jako powiększanie wartości powierzonego jej przez akcjonariuszy majątku, z uwzględnieniem praw i interesów innych niż akcjonariusze podmiotów, zaangażowanych w funkcjonowanie spółki, w szczególności wierzycieli spółki oraz jej pracowników.</p>	Tak	Zarząd Banku dokłada i dokładać będzie należytej staranności, aby Bank prowadził efektywną działalność ekonomiczną z uwzględnieniem interesów wszystkich grup akcjonariuszy oraz innych podmiotów związanych z funkcjonowaniem Banku.
II.	<p><u>Rządy większości i ochrona mniejszości</u></p> <p>Spółka akcyjna jest przedsięwzięciem kapitałowym. Dlatego w spółce musi być uznawana zasada rządów większości kapitałowej i w związku z tym prymatu większości nad mniejszością. Akcjonariusz, który wniósł większy kapitał, ponosi też większe ryzyko gospodarcze. Jest więc uzasadnione, aby jego interesy były uwzględniane proporcjonalnie do wniesionego kapitału. Mniejszość musi mieć zapewnioną należytą ochronę jej praw, w granicach określonych przez prawo i dobre obyczaje. Wykonując swoje uprawnienia akcjonariusz większościowy powinien uwzględniać interesy mniejszości.</p>	Tak	Zarząd Banku i Rada Nadzorcza Banku prowadząc i nadzorując sprawy Banku dbają i dbać będą, aby realizacja uprawnień strategicznego akcjonariusza nie prowadziła do pokrzywdzenia akcjonariuszy mniejszościowych.
III.	<p><u>Uczciwe intencje i nienadużywanie uprawnień</u></p> <p>Wykonywanie praw i korzystanie z instytucji prawnych powinno opierać się na uczciwych intencjach (dobrej wierze) i nie może</p>	Tak	Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku sprawują swoje funkcje i wykonują przysługujące im prawa i obowiązki, z najwyższą

	<p>wykraczać poza cel i gospodarcze uzasadnienie, ze względu na które instytucje te zostały ustanowione. Nie należy podejmować działań, które wykraczając poza tak ustalone ramy stanowiłyby nadużycie prawa. Należy chronić mniejszość przed nadużywaniem uprawnień właścicielskich przez większość oraz chronić interesy większości przed nadużywaniem uprawnień przez mniejszość, zapewniając możliwie jak najszerszą ochronę słusznym interesom akcjonariuszy i innych uczestników obrotu.</p>		<p>zawodową starannością i dbałością o ochronę słusznym interesom wszystkich akcjonariuszy i innych uczestników obrotu.</p>
IV.	<p><u>Kontrola sądowa</u></p> <p>Organy spółki i osoby prowadzące walne zgromadzenie nie mogą rozstrzygać kwestii, które powinny być przedmiotem orzeczeń sądowych. Nie dotyczy to działań, do których organy spółki i osoby prowadzące walne zgromadzenie są uprawnione lub zobowiązane przepisami prawa.</p>	Tak	<p>Organy Banku i osoby prowadzące Walne Zgromadzenie nie dokonują rozstrzygnięć, które powinny być dokonywane przez organy sądowe, chyba że dotyczy to formalnych rozstrzygnięć podejmowanych podczas obrad walnego zgromadzenia, o ile jest to przewidziane w obowiązujących przepisach prawa.</p>
V.	<p><u>Niezależność opinii zamawianych przez spółkę</u></p> <p>Przy wyborze podmiotu mającego świadczyć usługi eksperckie, w tym w szczególności usługi biegłego rewidenta, usługi doradztwa finansowego i podatkowego oraz usługi prawnicze spółka powinna uwzględnić, czy istnieją okoliczności ograniczające niezależność tego podmiotu przy wykonywaniu powierzonych mu zadań.</p>	Tak	<p>Bank dba o pełną niezależność zamawianych opinii, w szczególności Bank dokłada starań, aby przy wyborze podmiotu świadczącego usługi eksperckie nie dochodziło do konfliktu interesów pomiędzy Bankiem a wybranym podmiotem.</p>

DOBRE PRAKTYKI WALNYCH ZGROMADZEŃ

1.	Walne zgromadzenie powinno odbywać się w miejscu i czasie ułatwiającym jak najszerszemu kręgowi akcjonariuszy uczestnictwo w zgromadzeniu.	Tak	Walne Zgromadzenia odbywają się w siedzibie Banku lub innym miejscu na terenie Polski, wskazanym w ogłoszeniu o zwołaniu Walnego Zgromadzenia (§ 10 ust. 1 Statutu Banku). Bank zwołuje Walne Zgromadzenia z zachowaniem terminów określonych przepisami prawa.
2.	Żądanie zwołania walnego zgromadzenia oraz umieszczenia określonych spraw w porządku jego obrad, zgłaszane przez uprawnione podmioty, powinno być uzasadnione. Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez walne zgromadzenie oraz inne istotne materiały powinny być przedstawiane akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią rady nadzorczej przed walnym zgromadzeniem, w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny.	Tak	Zarząd Banku w każdym przypadku uzasadnia zwołanie Walnego Zgromadzenia i umieszczenie określonych spraw w porządku obrad. W przypadku, gdy żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia i umieszczenia w jego porządku określonych spraw przez akcjonariusza lub akcjonariuszy nie będzie zawierało uzasadnienia to, niezależnie od wykonania obowiązku zwołania Walnego Zgromadzenia, Zarząd Banku zwróci się o takie uzasadnienie do żądającego zwołania. Zgodnie z § 9 ust. 3 Statutu Banku projekty uchwał proponowane do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały są przedstawiane akcjonariuszom wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej przed Walnym Zgromadzeniem, w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny.
3.	Walne zgromadzenie zwołane na wniosek akcjonariuszy powinno się odbyć w terminie wskazanym w żądaniu, a jeżeli dotrzymanie tego terminu napotyka na istotne przeszkody - w	Tak	Zarząd Banku dokłada starań, aby Walne Zgromadzenia zwoływane na wniosek akcjonariuszy odbywały się w terminach wskazanych w żądaniu,

	najbliższym terminie, umożliwiającym rozstrzygnięcie przez zgromadzenie spraw, wnoszonych pod jego obrady.		chyba że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe – wtedy wyznaczany jest, w porozumieniu z żądającym zwołania, inny termin.
4.	Odwołanie walnego zgromadzenia, w którego porządku obrad na wniosek uprawnionych podmiotów umieszczono określone sprawy lub które zwołane zostało na taki wniosek możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców. W innych przypadkach walne zgromadzenie może być odwołane, jeżeli jego odbycie napotyka na nadzwyczajne przeszkody (siła wyższa) lub jest oczywiście bezprzedmiotowe. Odwołanie następuje w taki sam sposób, jak zwołanie, zapewniając przy tym jak najmniejsze ujemne skutki dla spółki i dla akcjonariuszy, w każdym razie nie później niż na trzy tygodnie przed pierwotnie planowanym terminem. Zmiana terminu odbycia walnego zgromadzenia następuje w tym samym trybie, co jego odwołanie, choćby proponowany porządek obrad nie ulegał zmianie.	Tak	Bank stosuje zasadę nie odwoływania lub nie dokonywania zmiany już ogłoszonych terminów Walnych Zgromadzeń, chyba że zachodzą nadzwyczajne lub szczególnie uzasadnione okoliczności. W ostatnim przypadku Bank dochowuje najwyższej staranności, aby powiadomić zainteresowanych o odwołaniu Walnego Zgromadzenia.
5.	Uczestnictwo przedstawiciela akcjonariusza w walnym zgromadzeniu wymaga udokumentowania prawa do działania w jego imieniu w sposób należyty. Należy stosować domniemanie, iż dokument pisemny, potwierdzający prawo reprezentowania akcjonariusza na walnym zgromadzeniu jest zgodny z prawem i nie wymaga dodatkowych potwierdzeń, chyba że jego autentyczność lub ważność prima facie budzi wątpliwości zarządu spółki (przy wpisywaniu na listę obecności) lub przewodniczącego walnego zgromadzenia.	Częściowo	Do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu i wykonywania prawa głosu wymagane jest pełnomocnictwo w formie pisemnej, pod rygorem jego nieważności udzielone przez osoby do tego uprawnione, zgodnie z wypisem z właściwego rejestru, lub w przypadku osób fizycznych zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego. Podpis na pełnomocnictwie udzielonym przez akcjonariusza będącego osobą fizyczną powinien być notarialnie potwierdzony. Taką zasadę zawiera Regulamin Walnego Zgromadzenia (§ 4 ust. 3-5 Regulaminu Walnego Zgromadzenia).
6.	Walne zgromadzenie powinno mieć stabilny regulamin, określający szczegółowe zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał. Regulamin powinien zawierać w szczególności postanowienia dotyczące wyborów, w tym	Tak	Uchwałą nr 3/2005 z dnia 19 maja 2005 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Walnego Zgromadzenia, Walne Zgromadzenie PKO BP SA przyjęło Regulamin Walnego Zgromadzenia.

	wyboru rady nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami. Regulamin nie powinien ulegać częstym zmianom; wskazane jest, aby zmiany wchodziły w życie począwszy od następnego walnego zgromadzenia.		Regulamin Walnego Zgromadzenia zawiera w szczególności postanowienia dotyczące wyborów, w tym wyboru Rady Nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami. Stosownie do § 27 ust. 2 Regulaminu Walnego Zgromadzenia zasadą jest, że zmienione postanowienia Regulaminu wchodzi w życie począwszy od obrad Walnego Zgromadzenia następującego po Walnym Zgromadzeniu, które uchwaliło zmiany.
7.	Osoba otwierająca walne zgromadzenie powinna doprowadzić do niezwłocznego wyboru przewodniczącego, powstrzymując się od jakichkolwiek innych rozstrzygnięć merytorycznych lub formalnych.	Tak	Zgodnie z przyjętą w Banku praktyką osoba otwierająca Walne Zgromadzenie powinna doprowadzić do niezwłocznego wyboru Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, powstrzymując się od jakichkolwiek innych rozstrzygnięć merytorycznych lub formalnych. Stosowny zapis znajduje się w Regulaminie Walnego Zgromadzenia (§ 6 ust. 3 Regulaminu Walnego Zgromadzenia).

8.	Przewodniczący walnego zgromadzenia zapewnia sprawny przebieg obrad i poszanowanie praw i interesów wszystkich akcjonariuszy. Przewodniczący powinien przeciwdziałać w szczególności nadużywaniu uprawnień przez uczestników zgromadzenia i zapewniać respektowanie praw akcjonariuszy mniejszościowych. Przewodniczący nie powinien bez ważnych powodów składać rezygnacji ze swej funkcji, nie może też bez uzasadnionych przyczyn opóźniać podpisania protokołu walnego zgromadzenia.	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Zgodnie z § 7 ust. 1-3 Regulaminu Walnego Zgromadzenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia kieruje obradami, podejmuje decyzje w sprawach proceduralnych i porządkowych oraz jest uprawniony do interpretowania niniejszego Regulaminu. 2. Do czynności Przewodniczącego należy m.in. zapewnienie sprawnego przebiegu obrad zgodnie z ustalonym porządkiem i niniejszym regulaminem oraz poszanowaniem praw i interesów wszystkich akcjonariuszy, udzielanie głosu, przyjmowanie wniosków i projektów uchwał, poddawanie ich pod dyskusję, zarządzanie i przeprowadzanie głosowań oraz stwierdzanie wyczerpania porządku obrad. 3. Przewodniczący podpisuje protokół z Walnego Zgromadzenia niezwłocznie po przygotowaniu tego protokołu przez notariusza. <p>Przewodniczący Walnego Zgromadzenia nie powinien bez ważnych przyczyn składać rezygnacji ze swej funkcji.</p>
9.	Na walnym zgromadzeniu powinni być obecni członkowie rady nadzorczej i zarządu. Biegły rewident powinien być obecny na zwykłym walnym zgromadzeniu oraz na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe spółki. Nieobecność członka zarządu lub członka rady nadzorczej na walnym zgromadzeniu wymaga wyjaśnienia. Wyjaśnienie to powinno być przedstawione na walnym zgromadzeniu.	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Odpowiedni zapis znajduje się również w Regulaminie Walnego Zgromadzenia (§ 3 ust. 1, 2 i 5 Regulaminu Walnego Zgromadzenia).</p>

10.	Członkowie rady nadzorczej i zarządu oraz biegły rewident spółki powinni, w granicach swych kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw omawianych przez zgromadzenie, udzielać uczestnikom zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących spółki.	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.</p> <p>Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia (§ 24 ust. 1) członkowie Zarządu Banku oraz biegły rewident spółki, w granicach swych kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw omawianych przez Walne Zgromadzenie, obowiązani są do udzielania akcjonariuszowi odpowiedzi na pytania dotyczące informacji o Banku, jeżeli jest to uzasadnione dla oceny sprawy objętej porządkiem obrad.</p>
11.	Udzielanie przez zarząd odpowiedzi na pytania walnego zgromadzenia powinno być dokonywane przy uwzględnieniu faktu, że obowiązki informacyjne spółka publiczna wykonuje w sposób wynikający z przepisów prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi, a udzielanie szeregu informacji nie może być dokonywane w sposób inny niż wynikający z tych przepisów.	Tak	<p>W przypadku udzielania odpowiedzi na pytania Walnego Zgromadzenia Zarząd Banku będzie udzielał informacji przy uwzględnieniu faktu, że obowiązki informacyjne spółka publiczna wykonuje w sposób wynikający z przepisów prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi.</p> <p>Zgodnie z § 24 ust. 4 Regulaminu Walnego Zgromadzenia, Zarząd Banku udziela odpowiedzi na pytania akcjonariuszy zgodnie z postanowieniami tego paragrafu z uwzględnieniem faktu, iż Bank jako spółka publiczna wykonuje obowiązki informacyjne w sposób wynikający z przepisów prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi, a udzielanie szeregu informacji nie może być dokonywane w sposób inny niż wynikający z tych przepisów.</p>
12.	Krótkie przerwy w obradach, nie stanowiące odroczenia obrad, zarządzane przez przewodniczącego w uzasadnionych przypadkach, nie mogą mieć na celu utrudniania akcjonariuszom wykonywania ich praw.	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.</p> <p>Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia (§ 7 ust. 4), krótkie przerwy w obradach, nie stanowiące ich odroczenia, mogą być przez Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia zarządzane wyłącznie w uzasadnionych</p>

			przypadkach i nie mogą mieć na celu utrudniania akcjonariuszom wykonywania ich praw.
13.	Głosowania nad sprawami porządkowymi mogą dotyczyć tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad zgromadzenia. Nie poddaje się pod głosowanie w tym trybie uchwał, które mogą wpływać na wykonywanie przez akcjonariuszy ich praw.	Tak	Zgodnie z dotychczasową praktyką, głosowania nad sprawami porządkowymi dotyczyły tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad Walnego Zgromadzenia. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia (§ 7 ust. 5) głosowania nad sprawami porządkowymi mogą dotyczyć tylko kwestii związanych z prowadzeniem obrad Walnego Zgromadzenia. Nie poddaje się pod głosowanie w tym trybie uchwał, które mogą wpływać na wykonywanie przez akcjonariuszy ich praw.
14.	Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może zapaść jedynie w przypadku, gdy przemawiają za nią istotne i rzeczowe powody. Wniosek w takiej sprawie powinien zostać szczegółowo umotywowany. Zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga podjęcia uchwały walnego zgromadzenia, po uprzednio wyrażonej zgodzie przez wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, popartej 75% głosów walnego zgromadzenia.	Tak	Zgodnie z § 10 ust. 4 Statutu Banku przyjętego uchwałą nr 29/2006 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej z dnia 18 kwietnia 2006 r., który nie został jeszcze zarejestrowany przez sąd rejestrowy, zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariusza wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością $\frac{3}{4}$ głosów, po uprzednio wyrażonej zgodzie przez wszystkich obecnych na Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszy, którzy wnosili o umieszczenie w porządku obrad tej sprawy. Zgodnie z § 20 Regulaminu Walnego Zgromadzenia: 1. Zdjęcie z porządku obrad bądź zaniechanie rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad na wniosek akcjonariuszy wymaga podjęcia uchwały Walnego Zgromadzenia, po uprzednio wyrażonej

			<p>zgodzie przez wszystkich obecnych akcjonariuszy, którzy zgłosili taki wniosek, większością trzech czwartych głosów Walnego Zgromadzenia.</p> <p>2. Uchwała o zaniechaniu rozpatrywania sprawy umieszczonej w porządku obrad może być podjęta, jeżeli przemawiają za nią istotne i rzeczowe powody.</p> <p>3. Wniosek w sprawie wskazanej w ust. 1 powinien być szczegółowo umotywowany.</p>
15.	Zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość zwięzłego uzasadnienia sprzeciwu.	Tak	Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia (§ 19) akcjonariusz zgłaszający do protokołu sprzeciw przeciwko uchwale może ten sprzeciw w sposób zwięzły uzasadnić.
16.	Z uwagi na to, że Kodeks spółek handlowych nie przewiduje kontroli sądowej w przypadku niepodjęcia przez walne zgromadzenie uchwały, zarząd lub przewodniczący walnego zgromadzenia powinni w ten sposób formułować uchwały, aby każdy uprawniony, który nie zgadza się z meritem rozstrzygnięcia stanowiącym przedmiot uchwały, miał możliwość jej zaskarżenia.	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia ma za zadanie czuwać nad tym, aby uchwały były formułowane w jasny i przejrzysty sposób. Zarząd Banku zapewnia także możliwość skorzystania przez Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia z pomocy obsługi prawnej Banku.
17.	Na żądanie uczestnika walnego zgromadzenia przyjmuje się do protokołu jego pisemne oświadczenie	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Akcjonariusz może złożyć do protokołu pisemne oświadczenie.
DOBRE PRAKTYKI RAD NADZORCZYCH			
18.	Rada nadzorcza corocznie przedkłada walnemu zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji spółki. Ocena ta powinna być udostępniona wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z raportem zapoznać przed zwyczajnym walnym	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Do szczególnych obowiązków Rady Nadzorczej należy m.in. składanie Walnemu Zgromadzeniu corocznego pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdań, o których mowa w art. 395 § 2

	zgromadzeniem.		pkt 1 Kodeksu spółek handlowych. Sprawozdanie to zawiera zwięzłą ocenę sytuacji spółki i jest przedstawiane akcjonariuszom przed Walnym Zgromadzeniem, w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nią (§ 9 ust. 3 Statutu Banku).
19.	<p>Członek rady nadzorczej powinien posiadać należyte wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz doświadczenie życiowe, reprezentować wysoki poziom moralny oraz być w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą mu w sposób właściwy wykonywać swoje funkcje w radzie nadzorczej.</p> <p>Kandydatury członków rady nadzorczej powinny być zgłaszane i szczegółowo uzasadniane w sposób umożliwiający dokonanie świadomego wyboru.</p>	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.</p> <p>Członkowie Rady Nadzorczej posiadają należyte wykształcenie, doświadczenie zawodowe oraz doświadczenie życiowe, reprezentują wysoki poziom moralny oraz są w stanie poświęcić niezbędną ilość czasu, pozwalającą im w sposób właściwy wykonywać swoje funkcje w radzie nadzorczej.</p> <p>Kandydatury członków Rady Nadzorczej zgłaszane Walnemu Zgromadzeniu są zawsze uzasadniane.</p> <p>Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia zgłaszający kandydaturę na członka Rady Nadzorczej powinien ją szczegółowo uzasadnić, wskazując w szczególności na wykształcenie i doświadczenie zawodowe kandydata (§ 22 ust. 3 Regulaminu Walnego Zgromadzenia).</p> <p>Członek Rady Nadzorczej powinien także poinformować Zarząd Banku o swoich osobistych, faktycznych i organizacyjnych powiązaniach z określonym akcjonariuszem Banku.</p> <p>Członkowie Rady Nadzorczej mają dostęp do wszelkich wewnętrznych i zewnętrznych regulacji związanych z działalnością Banku oraz do innych materiałów informacyjnych (art. 382 § 4 K.s.h.).</p>
20.	a) Przynajmniej połowę członków rady nadzorczej powinni stanowić członkowie niezależni. Niezależni członkowie rady	Nie	Przepisy Statutu Banku i inne akty wewnętrzne obowiązujące w Banku nie statuuje instytucji

<p>nadzorczej powinni być wolni od jakichkolwiek powiązań ze spółką i akcjonariuszami lub pracownikami, które to powiązania mogłyby istotnie wpłynąć na zdolność niezależnego członka do podejmowania bezstronnych decyzji;</p> <p>b) Szczegółowe kryteria niezależności powinien określać statut spółki;</p> <p>c) Bez zgody przynajmniej jednego niezależnego członka rady nadzorczej, nie powinny być podejmowane uchwały w sprawach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadczenia z jakiegokolwiek tytułu przez spółkę i jakiejkolwiek podmioty powiązane ze spółką na rzecz członków zarządu; - wyrażenia zgody na zawarcie przez spółkę lub podmiot od niej zależny istotnej umowy z podmiotem powiązany ze spółką, członkiem rady nadzorczej albo zarządu oraz z podmiotami z nimi powiązanymi; - wyboru biegłego rewidenta dla przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego spółki. <p>d) w spółkach, gdzie jeden akcjonariusz posiada pakiet akcji dający ponad 50% ogólnej liczby głosów, rada nadzorcza powinna liczyć co najmniej dwóch niezależnych członków, w tym niezależnego przewodniczącego komitetu audytu, o ile taki komitet został ustanowiony.</p>	<p>niezależnych członków Rady Nadzorczej, jednakże członkowie Rady Nadzorczej Banku wybierani w dotychczasowym trybie, z istoty pełnionej funkcji, byli i są niezależni.</p> <p>Zgodnie z utrwalonymi poglądami doktryny prawniczej członkowie Rady Nadzorczej nie są przedstawicielami poszczególnych akcjonariuszy, a przy wykonywaniu swojego mandatu mają obowiązek dbać o interes spółki i wszystkich jej akcjonariuszy.</p>
---	---

21.	Członek rady nadzorczej powinien przede wszystkim mieć na względzie interes spółki.	Tak	Członkowie Rady Nadzorczej podczas pełnienia swojej funkcji mają przede wszystkim na względzie interes Banku. W szczególności nadzorują realizację strategii i planów długookresowych. Zgodnie z komentarzem Banku do zasady nr 23, członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do informowania o zaistniałym konflikcie interesu i wstrzymania się od głosowania w sprawie, w której może dojść do takiego konfliktu.
22.	Członkowie rady nadzorczej powinni podejmować odpowiednie działania aby otrzymywać od zarządu regularne i wyczerpujące informacje o wszystkich istotnych sprawach dotyczących działalności spółki oraz o ryzyku związanym z prowadzoną działalnością i sposobach zarządzania tym ryzykiem.	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.
23.	O zaistniałym konflikcie interesów członek rady nadzorczej powinien poinformować pozostałych członków rady i powstrzymać się od zabierania głosu w dyskusji oraz od głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie, w której zaistniał konflikt interesów.	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.
24.	Informacja o osobistych, faktycznych i organizacyjnych powiązaniach członka rady nadzorczej z określonym akcjonariuszem, a zwłaszcza z akcjonariuszem większościowym powinna być dostępna publicznie. Spółka powinna dysponować procedurą uzyskiwania informacji od członków rady nadzorczej i ich upubliczniania.	Częściowo	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Bank nie posiada formalnej procedury uzyskiwania informacji od członków Rady Nadzorczej.
25.	Posiedzenia rady nadzorczej, z wyjątkiem spraw dotyczących bezpośrednio zarządu lub jego członków, w szczególności: odwołania, odpowiedzialności oraz ustalania wynagrodzenia, powinny być dostępne i jawne dla członków zarządu.	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.

26.	Członek rady nadzorczej powinien umożliwić zarządowi przekazanie w sposób publiczny i we właściwym trybie informacji o zbyciu lub nabyciu akcji spółki lub też spółki wobec niej dominującej lub zależnej, jak również o transakcjach z takimi spółkami, o ile są one istotne dla jego sytuacji materialnej.	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Bank uznaje, że trybem właściwym dla realizacji postanowień zasady 26 jest tryb przyjęty przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 209, poz. 1744).
27.	Wynagrodzenie członków rady nadzorczej powinno być ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad. Wynagrodzenie członków rady nadzorczej powinno być godziwe lecz nie powinno stanowić istotnej pozycji kosztów działalności spółki ani wpływać w poważny sposób na jej wynik finansowy. Wynagrodzenie to powinno pozostawać w rozsądnej relacji do wynagrodzenia członków zarządu. Łączna wysokość wynagrodzeń wszystkich, a także indywidualna każdego z członków rady nadzorczej w rozbiciu dodatkowo na poszczególne jego składniki powinna być ujawniana w raporcie rocznym wraz z informacją o procedurach i zasadach jego ustalania.	Tak	Procedury i zasady ustalania wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej są przejrzyste. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej nie stanowi znaczącej pozycji w kosztach funkcjonowania Spółki. Wynagrodzenie to odbiega jednak od poziomu wynagrodzeń członków rad nadzorczych w większości banków. Wysokość wynagrodzenia jest dostosowana do przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306 z późn. zm.). Łączna wysokość wynagrodzeń wszystkich, a także indywidualna każdego z członków Rady Nadzorczej w rozbiciu dodatkowo na poszczególne jego składniki jest ujawniana w raporcie rocznym wraz z informacją o procedurach i zasadach jego ustalania.
28.	Rada nadzorcza powinna działać zgodnie ze swym regulaminem, który powinien być publicznie dostępny. Regulamin powinien przewidywać powołanie co najmniej dwóch komitetów: ▪ audytu oraz ▪ wynagrodzeń.	Częściowo	Rada Nadzorcza działa zgodnie ze swoim Regulaminem. Bank zamieścił treść Regulaminu Rady Nadzorczej w swoim serwisie internetowym. Regulamin Rady Nadzorczej nie przewiduje powołania komitetów audytu oraz wynagrodzeń.

	<p>W skład komitetu audytu powinno wchodzić co najmniej dwóch członków niezależnych oraz przynajmniej jeden posiadający kwalifikacje i doświadczenie w zakresie rachunkowości i finansów. Zadania komitetów powinien szczegółowo określać regulamin rady nadzorczej. Komitety rady powinny składać radzie nadzorczej roczne sprawozdania ze swojej działalności. Sprawozdania te spółka powinna udostępnić akcjonariuszom.</p>		
29.	<p>Porządek obrad rady nadzorczej nie powinien być zmieniany lub uzupełniany w trakcie posiedzenia, którego dotyczy. Wymogu powyższego nie stosuje się, gdy obecni są wszyscy członkowie rady nadzorczej i wyrażają oni zgodę na zmianę lub uzupełnienie porządku obrad, a także gdy podjęcie określonych działań przez radę nadzorczą jest konieczne dla uchronienia spółki przed szkodą jak również w przypadku uchwały, której przedmiotem jest ocena, czy istnieje konflikt interesów między członkiem rady nadzorczej a spółką.</p>	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu Rady Nadzorczej. Posiedzenia Rady zwołane na wniosek członka Rady lub Zarządu Banku odbywają się nie później niż w terminie dziesięciu dni od daty złożenia wniosku w tej sprawie.</p> <p>Zgodnie z § 7 Regulaminu Rady Nadzorczej zawiadomienie o planowanym posiedzeniu Rady wraz z porządkiem obrad i materiałami powinno być wysłane - kurierem, listem poleconym, faxem lub pocztą elektroniczną - co najmniej siedem dni przed jego terminem. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Rady może ten termin skrócić.</p>
30.	<p>Członek rady nadzorczej oddelegowany przez grupę akcjonariuszy do stałego pełnienia nadzoru powinien składać radzie nadzorczej szczegółowe sprawozdania z pełnionej funkcji.</p>	Tak	<p>Do tej pory w Banku nie miała miejsca taka sytuacja. W przypadku, gdy w przyszłości członek Rady Nadzorczej zostałby oddelegowany przez grupę akcjonariuszy do stałego pełnienia nadzoru, będzie on zobowiązany składać Radzie Nadzorczej szczegółowe, pisemne sprawozdania z pełnionej funkcji na każdym posiedzeniu.</p>
31.	<p>Członek rady nadzorczej nie powinien rezygnować z pełnienia tej funkcji w trakcie kadencji, jeżeli mogłoby to uniemożliwić działanie rady, a w szczególności jeśli mogłoby to uniemożliwić terminowe podjęcie istotnej uchwały.</p>	Tak	<p>Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą.</p>

DOBRE PRAKTYKI ZARZĄDÓW

32.	Zarząd, kierując się interesem spółki, określa strategię oraz główne cele działania spółki i przedkłada je radzie nadzorczej, po czym jest odpowiedzialny za ich wdrożenie i realizację. Zarząd dba o przejrzystość i efektywność systemu zarządzania spółką oraz prowadzenie jej spraw zgodne z przepisami prawa i dobrą praktyką.	Tak	Zarząd Banku określa strategię Banku (§ 22 ust. 2 pkt 1 Statutu Banku). Rada Nadzorcza zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 1 Statutu Banku zatwierdza uchwaloną przez Zarząd Banku strategię Banku. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za wdrożenie tej strategii i jej realizację oraz za przejrzystość i efektywność systemu zarządzania Bankiem.
33.	Przy podejmowaniu decyzji w sprawach spółki członkowie zarządu powinni działać w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego, tzn. po rozpatrzeniu wszystkich informacji, analiz i opinii, które w rozsądnej ocenie zarządu powinny być w danym przypadku wzięte pod uwagę ze względu na interes spółki. Przy ustalaniu interesu spółki należy brać pod uwagę uzasadnione w długookresowej perspektywie interesy akcjonariuszy, wierzycieli, pracowników spółki oraz innych podmiotów i osób współpracujących ze spółką w zakresie jej działalności gospodarczej a także interesy społeczności lokalnych.	Tak	Zarząd Banku wnikliwie analizuje podejmowane przez Bank działania oraz podejmuje decyzje działając w granicach uzasadnionego ryzyka gospodarczego. Członkowie Zarządu Banku wypełniają swoje obowiązki z należytą zawodową starannością i z wykorzystaniem najlepszej posiadanej wiedzy oraz doświadczenia zawodowego. Przy ustalaniu interesu Banku, Zarząd Banku bierze i będzie brał pod uwagę uzasadnione w długookresowej perspektywie, interesy akcjonariuszy, wierzycieli, pracowników Banku oraz innych podmiotów i osób współpracujących z Bankiem w zakresie jego działalności gospodarczej, a także interesy społeczności lokalnych.
34.	Przy dokonywaniu transakcji z akcjonariuszami oraz innymi osobami, których interesy wpływają na interes spółki, zarząd powinien działać ze szczególną starannością, aby transakcje były dokonywane na warunkach rynkowych	Tak	Podstawą określenia wartości transakcji z akcjonariuszami oraz innymi osobami, których interesy wpływają na interes Banku jest cena rynkowa, jeśli jest znana, a gdy nie jest znana, transakcje te zawierane są na warunkach ustalonych według kryteriów rynkowych.

35.	Członek zarządu powinien zachowywać pełną lojalność wobec spółki i uchylać się od działań, które mogłyby prowadzić wyłącznie do realizacji własnych korzyści materialnych. W przypadku uzyskania informacji o możliwości dokonania inwestycji lub innej korzystnej transakcji dotyczącej przedmiotu działalności spółki, członek zarządu powinien przedstawić zarządowi bezzwłocznie taką informację w celu rozważenia możliwości jej wykorzystania przez spółkę. Wykorzystanie takiej informacji przez członka zarządu lub przekazanie jej osobie trzeciej może nastąpić tylko za zgodą zarządu i jedynie wówczas, gdy nie narusza to interesu spółki.	Tak	Zarząd Banku zapoznał się z treścią „Dobrych praktyk...” oraz przyjął je do stosowania w zakresie wskazanym w oświadczeniu Banku złożonym przez Bank zgodnie z § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy. Dlatego też zasada nr 35 może być w pełni przestrzegana przez członków Zarządu Banku.
36.	Członek zarządu powinien traktować posiadane akcje spółki oraz spółek wobec niej dominujących i zależnych jako inwestycję długoterminową.	Tak	Członkowie Zarządu Banku przestrzegają tej zasady.
37.	Członkowie zarządu powinni informować radę nadzorczą o każdym konflikcie interesów w związku z pełnioną funkcją lub o możliwości jego powstania.	Tak	Praktyka przyjęta w Banku jest zgodna z tą zasadą. Członkowie Zarządu Banku są zobowiązani do informowania Rady Nadzorczej o każdym konflikcie interesów w związku z pełnioną funkcją lub o możliwości jej powstania (art. 380 K.s.h.).
38.	Wynagrodzenie członków zarządu powinno być ustalane na podstawie przejrzystych procedur i zasad, z uwzględnieniem jego charakteru motywacyjnego oraz zapewnienia efektywnego i płynnego zarządzania spółką. Wynagrodzenie powinno odpowiadać wielkości przedsiębiorstwa spółki, pozostawać w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych, a także wiązać się z zakresem odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji, z uwzględnieniem poziomu wynagrodzenia członków zarządu w podobnych spółkach na porównywalnym rynku.	Częściowo	Procedury i zasady, na podstawie których jest ustalane wynagrodzenie członków Zarządu Banku są przejrzyste. Wysokość wynagrodzenia jest dostosowana do przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz.U. Nr 26, poz. 306 z późn. zm.). W związku z powyższym wysokość wynagrodzenia nie ma charakteru motywacyjnego, wysokość wynagrodzenia nie odpowiada wielkości przedsiębiorstwa Banku oraz nie pozostaje w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych

			Banku, nie wiąże się z zakresem odpowiedzialności wynikającej z pełnionych funkcji, nie uwzględnia poziomu wynagrodzenia członków zarządu w innych bankach.
39.	Łączna wysokość wynagrodzeń wszystkich, a także indywidualna każdego z członków zarządu w rozbiciu dodatkowo na poszczególne jego składniki powinna być ujawniana w raporcie rocznym wraz z informacją o procedurach i zasadach jego ustalania. Jeżeli wysokość wynagrodzenia poszczególnych członków zarządu znacznie się od siebie różni, zaleca się opublikowanie stosownego wyjaśnienia.	Tak	Łączna wysokość wynagrodzeń wszystkich, a także indywidualna każdego z członków Zarządu Banku w rozbiciu dodatkowo na poszczególne jego składniki jest ujawniana w raporcie rocznym wraz z informacją o procedurach i zasadach jego ustalania.
40.	Zarząd powinien ustalić zasady i tryb pracy oraz podziału kompetencji w regulaminie, który powinien być jawny i ogólnie dostępny.	Tak	W Banku obowiązuje Regulamin Zarządu Banku. Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 2 Regulaminu Zarządu, prezes Zarządu Banku ustala podporządkowanie członkom Zarządu Banku poszczególnych obszarów działania. Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu Zarządu, członkowie Zarządu Banku sprawują nadzór nad podporządkowanymi im obszarami działania oraz podejmują decyzje w sprawach zwykłego zarządu w zakresie nadzorowanych obszarów działania. Bank zamieści treść Regulaminu Zarządu w swoim serwisie internetowym.
DOBRE PRAKTYKI W ZAKRESIE RELACJI Z OSOBAMI I INSTYTUCJAMI ZEWNĘTRZNYMI			
41.	Podmiot, który ma pełnić funkcję biegłego rewidenta w spółce powinien być wybrany w taki sposób aby zapewniona była niezależność przy realizacji powierzonych mu zadań.	Tak	Biegłego rewidenta wyznacza Rada Nadzorcza zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 3 Statutu Banku.
42.	W celu zapewnienia niezależności opinii spółka powinna dokonywać zmiany biegłego rewidenta przynajmniej raz na	Tak	Bank będzie korzystać z usług różnych biegłych rewidentów, wykonujących swoje zadania w ramach

	pięć lat. Przez zmianę biegłego rewidenta rozumie się również zmianę osoby dokonującej badania. Ponadto w dłuższym okresie spółka nie powinna korzystać z usług tego samego podmiotu dokonującego badania.		organizacyjnych tego samego podmiotu. Zmiana biegłego rewidenta, rozumiana jako zmiana osoby dokonującej badania, będzie dokonywana przynajmniej raz na 5 lat. O wyborze biegłego rewidenta zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 3 Statutu Banku decyduje Rada Nadzorcza.
43.	Wybór biegłego rewidenta powinien być dokonywany przez radę nadzorczą po przedstawieniu rekomendacji komitetu audytu lub walne zgromadzenie spółki po przedstawieniu rekomendacji rady nadzorczej zawierającej rekomendacje komitetu audytu. Dokonanie przez radę nadzorczą lub walne zgromadzenie innego wyboru niż rekomendowany przez komitet audytu powinno zostać szczegółowo uzasadnione. Informacja na temat wyboru podmiotu pełniącego funkcje biegłego rewidenta wraz z uzasadnieniem powinna być zawarta w raporcie rocznym.	Częściowo	Zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 3 Statutu Banku biegły rewident wybierany jest przez Radę Nadzorczą. W ramach Rady Nadzorczej nie funkcjonuje komitet audytu.
44.	Rewidentem ds. spraw szczególnych nie może być podmiot pełniący obecnie lub w okresie którego dotyczy badanie funkcję biegłego rewidenta w spółce lub w podmiotach od niej zależnych.	Tak	Bank przestrzega zasady, aby rewidentem do spraw szczególnych nie był podmiot będący biegłym rewidentem w Banku lub w podmiotach od niego zależnych.
45.	Nabywanie własnych akcji przez spółkę powinno być dokonane w taki sposób, aby żadna grupa akcjonariuszy nie była uprzywilejowana.	Tak	W przypadku nabywania własnych akcji Zarząd Banku będzie dokładał wszelkich starań, aby żadna z grup akcjonariuszy nie była uprzywilejowana.
46.	Statut spółki, podstawowe regulacje wewnętrzne, informacje i dokumenty związane z walnymi zgromadzeniami, a także sprawozdania finansowe powinny być dostępne w siedzibie spółki i na jej stronach internetowych.	Tak	Bank zamieszcza Statut Banku, podstawowe regulacje wewnętrzne, informacje i dokumenty związane z Walnymi Zgromadzeniami, a także sprawozdania finansowe w swoim serwisie internetowym. Są one także dostępne w siedzibie Banku.
47.	Spółka powinna dysponować odpowiednimi procedurami i	Tak	Bank opracował zasady prowadzenia polityki

	<p>zasadami dotyczącymi kontaktów z mediami i prowadzenia polityki informacyjnej, zapewniającymi spójne i rzetelne informacje o spółce. Spółka powinna, w zakresie zgodnym z przepisami prawa i uwzględniającym jej interesy, udostępniać przedstawicielom mediów informacje na temat swojej bieżącej działalności, sytuacji gospodarczej przedsiębiorstwa, jak również umożliwić im obecność na walnych zgromadzeniach.</p>		<p>informacyjnej przyjętej przez Zarząd Banku.</p> <p>Stosując te zasady Zarząd Banku (i jego rzecznik prasowy) dokłada starań, aby przedstawicielom mediów były udostępniane rzetelne informacje na temat bieżącej działalności Banku, sytuacji ekonomicznej Banku, z zastrzeżeniem, że obowiązki informacyjne spółka publiczna wykonuje w sposób wynikający z przepisów prawa o publicznym obrocie papierami wartościowymi.</p> <p>Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia Przewodniczący Walnego Zgromadzenia może wyrazić zgodę na obecność na sali obrad innych osób, niż akcjonariusze (§ 3 ust. 4 Regulaminu Walnego Zgromadzenia).</p>
48.	<p>Spółka powinna przekazać do publicznej wiadomości w raporcie rocznym oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego.</p> <p>W przypadku odstępstwa od stosowania tych zasad spółka powinna również w sposób publiczny uzasadnić ten fakt.</p>	Tak	<p>Bank przestrzega „Dobrych praktyk (...)” obowiązujących na GPW w zakresie określonym w niniejszym komentarzu oraz oświadczeniu.</p>